

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6720205401
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6720205401.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov matky F. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. O. XXXX/XX, XXX XX K., zastúpenej Mgr. Klaudiou Szekeresovou, advokátkou so sídlom Široká 569, 925 82 Tešedíkovo a otca F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. Q., A. XXX/XX, o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Zvolen, č. k. 15P/43/2020-764 zo dňa 16. februára 2023, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen odvolaním napadnutým rozsudkom, ako súd prvej inštancie rozhodol o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu F. B. tak, že:

„I/ Maloletý F. B., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti otca.

II/ Matka maloletého F. C., nar. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletého F. B., nar. XX.XX.XXXX výživným v sume 50,-- Eur mesačne, splatných vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III/ Matka maloletého je oprávnená stýkať sa s maloletým F. B., nar. XX.XX.XXXX

- každý druhý, tretí, štvrtý víkend v mesiaci v čase od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod.

- v čase zimných prázdnin je matka oprávnená stýkať sa s maloletým synom každý nepárny rok v čase od 23.12. od 16.00 hod. do 30.12. do 16.00 hod. a každý párný rok v čase od 30.12. od 16.00 hod. do 06.01. nasledujúceho roku do 16.00 hod.

- v čase jarých prázdnin je matka maloletého oprávnená stýkať sa s maloletým synom každý párný rok od nedele predchádzajúcej začiatku jarých prázdnin od 16.00 hod. do nedele, ktorou sa končia jaré prázdniny do 16.00 hod..

- v čase veľkonočných sviatkov je matka maloletého oprávnená stýkať sa s maloletým každý nepárny rok od „zeleného štvrtku“ od 16.00 hod. do veľkonočného pondelka do 16.00 hod.

- v čase letných prázdnin je matka maloletého o p r á v n e n á stýkať sa s maloletým každý rok od 01.07. od 16.00 hod. do 16.07. do 16.00 hod. a od 01.08. od 16.00 hod. do 15.08. do 16.00 hod..

IV/ Matka je p o v i n n á v stanovený čas maloletého prevziať v mieste bydliska otca a po ukončení styku maloletého v mieste bydliska otca odovzdať.

V/ Otec je p o v i n n ý maloletého k styku riadne pripraviť.

VI/ Obaja rodičia sú p o v i n n í v prípade, že sa styk nebude môcť z vážnych dôvodov zrealizovať oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi najneskôr 24 hodín vopred.

VII/ Otec, matka a maloletý sú p o v i n n í podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Zvolen so zameraním na zlepšenie rodičovskej komunikácie a rodičovských zručností na obdobie 12 mesiacov.

VIII/ Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

2. Okresný súd Zvolen, ako súd prvej inštancie právne svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na ustanovenia zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, (ďalej „Zákon o rodine“) upravujúce ustanovenia ohľadne práv a povinností rodičov k maloletým deťom. Pri rozhodovaní o výchovnom prostredí pre maloleté dieťa prihladol na závery znaleckého posudku č. 43/2020 znalca PhDr. Marty Halašovej, PhD. z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, poradenská psychológia, ako aj výsluch znalca, z čoho vyplynulo, že výchovné prostredie u otca je stabilnejšie a vzhľadom na vek dieťaťa a jeho povahové vlastnosti, ide o vhodnejšie výchovné prostredie. Výživné na maloleté dieťa určil s prihliadnutím na odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov. Styk maloletého dieťaťa s matkou upravil v primeranom rozsahu. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP (zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Proti rozsudku okresného súdu v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie matka maloletého dieťaťa. V odvolaní poukázala na to, že v súvislosti s rozhodnutím o zverení dieťaťa jednému či druhému rodičovi sa v konaní najčastejšie skloňovala stabilita výchovného prostredia. Možno v roku 2021 ešte boli výhrady voči výchovnému prostrediu matky oprávnené, no matka potrebovala istý čas, aby sa osamostatnila po rozchode s otcom maloletého a odchode zo spoločnej domácnosti. Teraz sú osobné pomery na jej strane porovnateľné, ak nie lepšie, ako u otca. Na tieto okolnosti súd vôbec neprihladol, napriek tomu, že matka viackrát namietala, že zdravotný stav starej matky maloletého zo strany otca môže vážne ovplyvniť zdravý psychický vývoj dieťaťa, keďže stará matka má silnú cukrovku, často odpadáva a niekedy sa preberie až po dvoch hodinách. Podobne súd nevenoval pozornosť zdravotným problémom otca (cukrovka, vysoký krvný tlak), i keď zdravotné problémy matky boli počas celého konania ostro sledované. Matka už dva roky býva v tom istom byte v K., má toho istého priateľa a ustálený pracovný pomer. Súd pri rozhodovaní by mal vychádzať zo stavu v čase vydania rozhodnutia, pričom aj v samotnom rozsudku okresný súd po doplnení dokazovania konštatoval stabilizáciu pomerov nielen v rodine otca, ale predovšetkým v rodine matky. Matka tiež poukázala na rodičovskú charakteristiku v znaleckom posudku č. 43/2020, podľa ktorého matka je v porovnaní s otcom skúsenejším rodičom (má 30-ročného syna z predchádzajúceho manželstva), jej výchovná stratégia je výraznejšia a diferencovanejšia. Oproti tomu má otec nevýraznú výchovnú stratégiu súvisiacu s jednoduchším dlhodobo staromládeneckým tradičným vidieckym spôsobom života v pôvodnej rodine s nedôverčivou matkou, s tendenciou preťažovať maloletého rozhodovaním a zodpovednosťou. Ďalej matka v odvolaní poukázala aj na sekundárnu socializáciu maloletého, keď v konaní bolo preukázané, že maloletý, napriek tomu, že od malička žije prevažne vo I. Q., má tu iba jedného kamaráta, oproti tomu v K. má viac kamarátok, s ktorými sa pravidelne stretáva. Vzhľadom na to, že maloletý je výborným žiakom, zmena školy by mu zrejme nespôsobilá ťažkosti. Povahové vlastnosti a vek maloletého taktiež nie sú jednoznačne v prospech jeho zverenia do osobnej starostlivosti otca, jeho tichosť, zakríknutosť, utiahnutosť sú charakteristické najmä v prítomnosti cudzích ľudí. So svojou matkou komunikuje najľahšie, zverenie do jej osobnej starostlivosti by bolo skôr na prospech, aby sa osmelil. Priateľ matky, s ktorým si maloletý veľmi dobre rozumie, by mohol byť okrem otca tiež mužským vzorom. Okresný súd tiež príliš veľkú váhu kládol na rumunský pôvod matky, najmä

pri posudzovaní jej prejavov, pričom nikomu nenapadlo, že matka často nepochopí presne, čo sa od nej očakáva a tieto skutočnosti potom spôsobujú, že jej správanie sa často javí ako manipulatívne. Na druhej strane nebolo prihladené na opakované námietky matky proti podobným praktikám starej mamy maloletého T. B. Pokiaľ by matka bola naozaj manipulatívna, robila by tieto kroky od začiatku konania a nie len postupom času. Na základe uvedených skutočností matka navrhla, aby odvolací súd vo veci nariadil pojednávanie a zmenil napadnutý rozsudok tak, že maloletý bude zverený do osobnej starostlivosti matky, otec zaviazaný prispievaním na výživu maloletého sumou 100 EUR mesačne, ďalej bude upravený styk otca s maloletým v rovnakom rozsahu, ako bolo teraz v prospech matky. Vyživné žiadala vo väčšom rozsahu vzhľadom na vyšší príjem otca v porovnaní s matkou.

4. Otec vo svojom vyjadrení sa k odvolaniu matky považoval rozsudok okresného súdu za vecne správny, a preto ho navrhol potvrdiť. Podľa názoru otca okresný súd správne odôvodnil zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti potrebou stabilizácie pomerov, stabilným výchovným prostredím, sekundárnou socializáciou, povahovými vlastnosťami a vekom maloletého a v neposlednom rade manipuláciou matky s maloletým. Pre takéto rozhodnutie mal okresný súd dostatok dôkazov. Pokiaľ matka v odvolaní uvádza, že má vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a starostlivosť, treba zdôrazniť správnosť rozhodnutia súdu v tom, že stabilnejším výchovným prostredím je prostredie v domácnosti otca, keďže syn nie je zaťažovaný z jeho strany akoukoľvek manipuláciou vo vzťahu k matke. Ohradil sa k dôvodom odvolania v časti výchovnej stratégie vo vzťahu k maloletému synovi. V tejto súvislosti uviedol, že vychováva syna tak, aby vyrástol z neho vzdelaný, šikovný, pracovitý muž, na rozdiel od matky, ktorá nepreferuje u maloletého syna vzdelanie. Rovnako sa ohradil k hodnoteniu matky ohľadne jeho zdravotného stavu. Poukázal na to, že pracuje, nemá žiadne výrazné zdravotné problémy, ktoré by ho obmedzovali, tak v práci, ako aj v starostlivosti o syna. Odmietol tvrdenia matky maloletého, že by jeho matka navádzala maloletého vo vzťahu k nej. Tvrdenia matky maloletého, že osobné pomery na jej strane sú porovnateľné a že by sa bez pomoci svojej matky nevedel postarať o syna sám, odmietol. Odvolanie matky považoval za nedôvodné a navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť.

5. Matka vo vyjadrení sa k vyjadreniu otca namietla použitie súkromných poznámok o svojich ťažkostiach, ktoré otec maloletého priložil k svojmu vyjadreniu na preukázanie psychických problémov matky. Maloletý sa častokrát vracia po ukončení styku s matkou k svojmu otcovi a k babke s plačom, občas pred odchodom z domácnosti matky má dokonca hysterické záchvaty, netrepezlivo čaká, kedy už bude môcť bývať so svojou matkou a vôbec nie je zmierený s tým, že by mal podľa rozhodnutia súdu naďalej bývať so svojim otcom. Tvrdenie otca, že vychováva maloletého syna tak, aby vyrástol z neho vzdelaný, šikovný, pracovitý muž, na rozdiel od matky, ktorá nepreferuje u maloletého syna vzdelanie, je účelové a nepravdivé. Keby matke nezáležalo na vzdelaní F., nesnažila by sa mu nájsť vhodnú školu v K.. Naopak, otec ani stará matka maloletého nemali pochopenie pre jeho slabšie schopnosti, kvôli ktorým v apríli 2020 odporúčalo CPPPaP rodičom odklad povinnej školskej dochádzky. V tejto súvislosti sa počas súdneho konania objavili aj nepravdivé informácie, podľa ktorých sa matka vzdala svojho syna, keď sa odsťahovala zo I. Q.. Za tým účelom predložila potvrdenie o návšteve letného tábora v súkromnej MŠ „A. škôlka“ v K..

6. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky ani k ďalším vyjadreniam oboch rodičov písomne nevyjadril.

7. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd bez viazanosti rozsahom odvolania (§65 CMP), bez viazanosti odvolacími dôvodmi (§ 66 CMP) prejednal odvolanie matky bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP - zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok) a rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak ej vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd preskúmal odvolacie námietky matky spolu s napadnutým rozsudkom okresného súdu. Rozhodnutie okresného súdu zodpovedá náležite zistenému skutkovému stavu, vychádza z podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov strán. Súd starostlivo prihliadol na všetko, čo počas konania vyšlo najavo. Zrozumiteľným a vyčerpávajúcim spôsobom uviedol dôvody, na základe ktorých rozhodol. Úvahy súdu sú logické, legitímne a právne akceptovateľné.

10. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je upravené v § 11 a nasledujúcich CMP.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Matka maloletého dieťaťa odvolaním napadla rozsudok okresného súdu v rozsahu úpravy jej rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, najmä ohľadne výchovného prostredia, výživného na maloleté dieťa a styku rodiča, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti s druhým rodičom, v tomto prípade s matkou.

13. Okresný súd zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti otca. Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Takýto rodič, u ktorého tak nedochádza k bezprostrednému výkonu svojich rodičovských práv a povinností nie je pozbavený dieťa vychovávať, a preto, aby sa mohol podieľať na výchove dieťaťa je potrebné dôsledné upravenie styku takéhoto rodiča s dieťaťom.

14. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje práva maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

15. Pojem „záujem maloletého dieťaťa“ je potrebné chápať čo najextenzívnejšie, čo znamená, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa. Rozhodnutie o tom, ktorému z rodičov sa dieťa zverí do výlučnej osobnej starostlivosti zohľadňuje množstvo faktorov, jednak na strane rodičov, jednak na strane dieťaťa. Vo veciach starostlivosti o maloletých sú sudy povinné prihliadať na záujem maloletého, ktorý však nemožno vidieť iba v tom, že za každú cenu treba rešpektovať vytvorený faktický vzťah, ale v zásade na rozhodnutie o zverení majú vplyv okolnosti, ako osobnosť rodičov, vzťah rodič ak dieťaťu, charakter, morálka, štruktúra mravných noriem rodičov a podobne. Práve spolupráca rodičov by mala byť základným predpokladom zdravej výchovy maloletého, ktorý kultivovaným správaním rodičov získava pozitívny vzťah pre riešenie konfliktných situácií v budúcnosti, ale tiež oslobodzuje dieťa od rozhodovania o tom, ktorého rodiča uprednostní. Takého rozhodovanie, hoci často bez viditeľných vonkajších stôp, zanecháva na dieťati pocit viny. Dieťa by nikdy nemalo byť vystavené priamej otázke, z ktorým z rodičov chce žiť, pretože to nie je dieťa, kto definitívne rozhodne o tom, do starostlivosti ktorého z rodičov bude zverené.

16. Na rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti toho, ktorého rodiča má vplyv viacero okolností. Takýmito okolnosťami sú najmä osobnosť rodiča, vzťah rodiča k dieťaťu, charakter, morálka a štruktúra mravných noriem rodičov, rešpekt k právu dieťaťa stýkať sa s druhým rodičom, vzťah dieťaťa ku každému z rodičov, vzor pre vytvorenie sociálnej, rodovej úlohy, identity, ale aj úroveň vzdelania a inteligencia rodičov, šírka rodinného zázemia, kontinuita prostredia pre dieťa, či socio-ekonomický status. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností musí rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a prihliadnuť na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a na schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom.

17. Okresný súd pri vyhodnotení okolností, ktoré majú vplyv pri rozhodovaní o výchovnom prostredí došiel k správnej závere, keď za stabilnejšie a vhodnejšie výchovné prostredie považoval výchovné prostredie v domácnosti otca. Ako na to poukázal aj okresný súd v rámci konania, dieťa bolo podrobené jednak psychologickému poradenstvu, ako aj bolo vypočúvané súdom a tiež kolíznym opatrovníkom za prítomnosti psychológa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Okresný súd tiež využil možnosť

prítomnosti psychológa pôsobiaceho na krajskom súde v Banskej Bystrici, ktorý bol prítomný pri výsluchu maloletého dieťaťa. V tejto súvislosti okresný súd jasne a podrobne popísal, aké úvahy ho viedli k danému rozhodnutiu, prečo považuje za stabilnejšie výchovné prostredie u otca a prečo považuje konanie matky za manipulatívne. Dôvodom pre takéto jeho rozhodnutie bola najmä potreba stabilizácie prostredia u maloletého, s tým, že maloletý je vo veku 8 rokov, pri výsluchu pôsobil utiahnuto, odpovedal naučeným pojmom, jednoslovné, svoje pocity nevedel bližšie konkretizovať, vysvetliť či zdôvodniť. Závery okresného súdu, že maloletý je zo strany matky manipulovaný a ovplyvňovaný nepovažoval odvolací súd za pochybné. Takýto záver, na základe súdnej úvahy, vychádzal z konkrétnych situácií popísaných súdom v bode 18.1. odôvodnenia rozsudku okresného súdu, na ktoré odvolací súd v celom rozsahu odkazuje. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že práve za jeden z varovných signálov nezrelého postoja rodiča psychológia považuje zaťahovanie dieťaťa do priebehu konania a manipulácia dieťaťom, o čom svedčí napríklad aj situácia popísaná okresným súdom, keď mali byť preverované Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny pomery v domácnosti matky bez prítomnosti dieťaťa, pričom matka napriek tomu v deň, ktorý bol pracovný a školský, v ranných hodinách cestovala do I. Q., kde bez vedomia otca dieťa zobrala zo školy do prostredia svojho bytu a kde trvala na pohovore s maloletým prostredníctvom pracovníčok úradu. Manipulácia matky vyplýva aj z konania pred výsluchom, ktorý bol naplánovaný a o ktorom mala vedomosť zo strany súdu, pričom zobrala dieťa, celý týždeň dieťa nedala do školy a uviedla, že bola v sobotu na pohotovosti s maloletým, hoci maloletý bol týždeň doma, o čom svedčí záznam v žiackej knižke, kedy bol v starostlivosti otca. V rozsudku okresného súdu z viacerých obdobných konaní popísaných súdom vyplýva, že matka vo vzťahu k dieťaťu koná manipulatívne, ovplyvňuje ho, a takéto konanie je prejavom nezrelého rodiča, napriek tomu, že matka sa ohradzuje v odvolaní tým, že má 30-ročného syna z predchádzajúceho manželstva. Na základe takéhoto konania, prejavy dieťaťa ohľadne toho, že chce bývať s matkou, sa zdajú byť ovplyvňované a nepresvedčivé, zvlášť, keď ďalšie prejavy dieťaťa (utiahnutosť, jednoslovné odpovede, naučené vety) svedčia o ovplyvňovaní dieťaťa a prenášaní viny na dieťa za rozhodnutie o výchovnom prostredí. Aj čo sa týka sekundárnej socializácie maloletého, na ktorú poukazovala matka v odvolaní, odvolací súd zdôrazňuje, že okresný súd správne poukázal na to, že vo I. Q., v rámci školy má maloletý jedného dobrého kamaráta, ktorého navštevuje, avšak v K. sa stretáva s kamarátkami, ktoré nie sú v jeho veku, nie sú rovesníčky a nebývajú blízko neho. Ani tieto väzby neostanú pretrhnuté, vzhľadom na rozsiahlo upravený styk matky s dieťaťom.

18. Odvolací súd sa nestotožňuje s odvolaním matky a jej poukazu na to, že povahové vlastnosti a vek maloletého nie sú jednoznačne v prospech jeho zverenia do osobnej starostlivosti otca. Práve najbližší mužský vzor, ktorým je otec maloletého dieťaťa je rodovo tým vzorom, ktorý môže pozitívne ovplyvniť vlastnosti dieťaťa vo vzťahu k jeho zakríknutosti a tichosti. Odvolací súd nespochybňuje, že aj priateľ matky (X. F.) môže byť mužským vzorom, avšak osobne najbližšou a stálou osobou je biologický otec dieťaťa.

19. Na základe uvedených skutočností odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu v celom jeho rozsahu, teda nie len v napadnutej časti vo výrokoch I. - V., ale aj v závislých výrokoch VI. - VIII. Matka dieťaťa odvolaním síce napadla rozsudok okresného súdu vo výrokoch I. - V., avšak všetky odvolacie námietky smerovali proti rozhodnutiu okresného súdu o výchovnom prostredí, teda o zverení do osobnej starostlivosti otca. Osobitne neodôvodnila napadnutie rozsudku okresného súdu vo výrokoch o výživnom a o úprave styku, neuviedla žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozhodnutia o výživnom a o úprave styku, preto odvolací súd sa osobitne týmito výrokmi nezaoberal, ale stotožnil sa v celom rozsahu s rozhodnutím a odôvodnením okresného súdu. Pri výške výživného okresný súd správne prihliadol na odôvodnenú potrebu dieťaťa, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov. Pri úprave styku, styk upravil pomerne široko, a to aj čo do kalendárnych sviatkov či školských prázdnin. Okresný súd správne tiež rozhodol o povinnosti oboch rodičov, v prípade, že sa styk nebude môcť z vážnych dôvodov realizovať, oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi, najneskôr do 24 hodín vopred, ako aj správne rozhodol vzhľadom na nezhody medzi rodičmi maloletého dieťaťa o povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu. O trovách konania okresný súd správne rozhodol podľa § 52 CMP. Odvolací súd preto potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny v celom jeho rozsahu.

20. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP (ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie) v nadväznosti na § 52 CMP (žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

21. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie vád neodstráni vady, následkom neodstránenia vád dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).